

Pressemeddelelse, Januar 2017

Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017

Færøsk komponist satsede stort ved urpremiere foran Dronning Margrethe

Når man har verdenspremiere på sin store åbningsfanfare for den Europæiske Kulturhovedstad foran selveste H.M. Dronning Margrethe, kunne mange nok fristes til at vælge en sikker løsning. Men det er ikke den anerkendte færøske komponist Sunleifs Rasmussens stil. Så i stedet har han i sit nye værk "More Fair than the Sun", inddraget to historiske instrumenter, der kan give udfordringer med overhovedet at holde tonen, nemlig lur og sækkepibe. Til gengæld udtrykker de to instrumenter kraften i vinden på unik vis.

"Udfordringer er brændsel på min kreative motor. Som kunstner skal man tage chancer for at udvikle sig. Jeg er 95 procent sikker på, at det ikke bliver en katastrofe," udtalte den modige komponist før premieren. Og en katastrofe blev det ikke, tværtimod:

"More Fair than the Sun" er et imponerende og smukt stykke musik, der fortæller om et meget markant element i Danmark: Vinden. Vi er stolte af at have været medvirkende til at få det skabt," udtaler Rebecca Matthews, administrerende direktør ved Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017.

"Vi bad Sunleif skabe et værk, inspireret af vinden, som er en karakteristisk del af Danmarks vejr og som førte os ud på fortidens togter. Han har skabt et vidunderligt værk, let og med levende udveksling mellem gamle og nye instrumenter, orkestre og stemmer. Det er et værk, som fejrer de oldnordiske myter og nordisk fremtid," tilføjer Juliana Engberg, programdirektør på Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017. Musikken fra uropførelsen kan nu høres i en ny video, hvor Sunleif Rasmussen også fortæller om processen bag værket.

Verden lyttede ved urpremiere

"More Fair than the Sun" er bestilt af Aarhus 2017 til den store åbning af Aarhus 2017 Europæisk Kulturhovedstad. Værket blev uropført lørdag den 21. januar af Michala Petri, Aarhus Symfoniorkester, Den Jyske Operas kor og Concert Clemens, dirigeret af Carsten Seyer-Hansen - foran bl.a. 1500 VIP gæster, inklusiv næsten 100 journalister fra hele verden.

Inspiration fra vinden

"More Fair than the Sun" er inspireret af mytologiske tekster fra den Ældre Edda. Fanfaren starter fra næsten ingenting og bygger op til et smukt klimaks. Musikken fører lytteren fra tomrummets stilhed fra tiden før livets begyndelse til det sted, hvor mennesker lever sammen i fred og harmoni. Værket består af fire dele:

- Den første synges på oldnordisk og fremmaner tiden, før verden blev skabt.
- Anden og tredje del synges på dansk og skildrer solen, månen og stjernerne, der finder deres plads i verden samt Glitner, det forgyldte tingsted.
- Fjerde del synges på engelsk og beskriver Gimle, hvor mennesker tager hen for at bo efter Ragnarok – fredens hal, der stråler som solen.

Prisvindende komponist

Sunleif Rasmussen er en af Færøernes mest anerkendte komponister. Han har vundet adskillige priser, bl.a. Nordisk Råds Musikpris for værket: Symphony no. 1 – "Oceanic Days" (2002) og Mentanarvirdisløn Landsins, som er det færøske kulturministeriums højeste kulturpris (2010).

Yderligere info og video materiale: <https://www.youtube.com/watch?v=w4mJmIGL3ZM&feature=youtu.be>

Peter Vestergaard, Pressechef Aarhus 2017, mobil 45 2013 1090

Sunleif Rasmussen, komponist, sunleifasmussen@gmail.com.

Emma Sullivan, producer/director of the video, kan kontaktes angående video materiale I rette format:
em.sulli@gmail.com Ph: 45 501 874 91.

Sunleif Rasmussen egne ord om “More Fair than the Sun”

Rytme

Grundrytmen i det gennemgående akkompagnement er en såkaldt isorytme. (Isorytmik var meget anvendt i 1300-tallet og er en konstant gentagelse af et valgt rytmisk forløb. De melodier, der forekom i stykkerne, var uafhængige af dette rytmiske forløb.)

Grundrytmen i denne fanfare er et forløb på syv pulsslæg, som bliver gentaget konsekvent i de dybe instrumenter gennem hele stykket med enkelte forskydninger.

En anden isorytme på fjorten pulsslæg forekommer i de højere, akkompagnerende instrumenter.

Perkussion-sektionen har samme isorytme som de akkompagnerende instrumenter, men dobbelt så hurtigt. Dvs. at de spiller hele rytmen på samme tid som de dybe instrumenter.

Melodi

Det melodiske tema i stykket er lavet efter en såkaldt metamorphose-teknik. Metamorphose betyder “forvandling” og korets melodi forvandler sig igennem tekstens fire vers. Imellem versene bliver melodien spillet instrumentalt i dobbelt tempo.

Harmoni og harmonik

Harmonikken – de enkeltes stemmers samklang - i stykket, er en såkaldt horisontal harmonik. Det vil sige, at det er de enkelte stemmer der afgør, hvordan harmonikken bliver.

Tekst

Teksten er taget fra Vølvus fra den Ældre Edda, som blev skrevet ned i det 13. århundrede. Første vers bliver sunget på oldnordisk og handler om tiden før, verden bliver til. Andet og tredje vers bliver sunget på dansk. Andet vers handler om dengang hverken solen, månen og stjernerne vidste hvor, de skulle være. Tredje vers handler om hallen Glitnir, der er udsmykket med guld. Der bor “Forsete” (“præsidenten”) som arbejder med at stifte fred, hvor der er ufred. Fjerde vers, sunget på engelsk, starter med ordene “More Fair than the Sun”, og handler om salen Gimle, som også er prydet med guld. De sidste to strofer beskriver, hvad Gimle er: “There shall the righteous rulers dwell/And happiness ever there shall they have”.

Udfordringer

Der var et ønske fra Aarhus Kulturby, at bruge instrumenter der ikke normalt hører til i et symfoniorkester. Jeg foreslog tre instrumenttyper: Blokfløjte, sækkepiber og messinglurer, vel vidende at dette kunne afstedkomme visse udfordringer. Udfordringer er brændsel på min kreative motor. Valget af isorytmer og tekster fra den ældre Edda, var et forsøg på at fusionere middelalder og nutid. Fusionerne fra ikke-symfoniske instrumenter i symfoniorkestret til gamle tekster og kompositionsprincipper har været mig en fornøjelse at arbejde med. Jeg håber, at denne fornøjelse i arbejdsprocessen også afspejles i musikken.”

Sunleif Rasmussen

Fakta om Sunleif Rasmussen fra hans hjemmeside

Faroese Sunleif Rasmussen was born on Sandoy – ‘the sand island’ – in 1961.

In terms of his own priorities, the stress on the nationality is important if one wants to approach his music and understand his background. At all events the Faroese aspect – the yearning for freedom, the language, the songs and the culture – fills most of the self-portrait that he put into writing in 2002 when he received the greatest recognition ever afforded a Faroese composer: The Nordic Council's Music Prize for the symphony *Oceanic Days*.

Sunleif Rasmussen's musical idiom is also Faroese, according to the man himself, but not if you simply listen to the music. Deep within the structure lie traces of old Faroese songs which Rasmussen has collected, broken down and rebuilt into a modern store of musical material. Material that one can quite reasonably say is both his own and new – but which at the same time has a relationship with tradition and history.

His youth in Sandoy with the omnipresent Atlantic, the dunes, the lyme-grass and the gales conditions on the west, seems to explain much of the highly sensual musical experience one can get out of Sunleif Rasmussen's music.

He has written orchestral works, chamber music, solo pieces, electroacoustic works for tape and for live electronics as well as a great deal of choral music. His music has been performed all around the world. Among performing ensembles, choirs and orchestras are: Avanti, Ars Nova Copenhagen, Rias Kammerchor, BBC Symphony Orchestra, Helsinki Philharmonic Orchestra, Danish National Chamber Choir, Ars Nova, Bo Skovhus, Paul Hillier, Michala Petri, John Storgaard, etc....

In 1992 he received grants from the Leonnie Sonning Foundation as well as the Danish Composer's Society. In 1997 he was awarded a three-year grant from Danish State Arts Foundation, and in 2002 he was awarded the Nordic Council's Music Prize. In 2004 he was visiting composer at the prestigious Korsholm Festival in Finland, in 2013 he was visiting composer at the prestigious North American festival "Other Minds". In 2013 he was visiting composer at the prestigious North American festival "Other Minds" and in 2011 he was awarded the distinguished Faroese Culture Prize 'Mentanarvirðisløn Landsins'.

His last major work the 2nd Symphony, "The Earth Anew", written for large orchestra, male choir, soprano and baryton soloists, was premiered in Helsinki as an anniversary piece to celebrate 150th birthday of Sibelius. The Symphony brought him the "Carl prize", and the recording has got very good reviews worldwide. The British Music Magazine, Gramophone wrote: "Rasmussen's scoring is outrageously imaginative..... New music of a very, very high quality in a thrilling performance".

Fra: <http://www.sunleifasmussen.com/>